

Oroszlány Város Zenei Konceptiója

2018.



Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	3
2. Konceptió célja, feladata.....	4
2.1 Hagyományőrzés	4
2.2 Helyi zenekarok fellépési lehetőségei	8
2.3 Utánpótlás.....	9
2.4 Tehetséggondozás	12
2.5 Programszervezés.....	13
3. Összegzés	14

1. Bevezetés

„Utóvégre lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyermek kezébe kapja a jó zene kulcsát, s vele a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk, ne úgy járja végig útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos kerteken./Kodály Zoltán/

Oroszlány városa vitathatatlanul gazdag kulturális értékekben: az értéket teremtő és közvetítő intézményekben, közösségekben egyaránt. Fontos, hogy e gazdag és megtartó erejű teljesítményt summázva az ebben rejlő lehetőségeinket felismerve, erre támaszkodva tudjuk elvárásainkat és céljainkat, vállalásainkat és feladatainkat megfogalmazni.

Fontos megállapítás, hogy napjainkban sok szempontból egészen másfajta elvárásoknak kell megfelelnünk. A városban élő emberek különböző korosztályainak eltérő zenei igényeit ki kell szolgálni és ennek lehetőségeit nemcsak biztosítani, de új területeket megnyitva, bővíteni is kell, figyelembe véve az igényes és kulturált szórakozás szempontjait.

Ebben próbál segítséget nyújtani ez a zenei koncepció, mely sok szempontból egészen másfajta elvárásnak próbál megfelelni. Több lehetőségre, jobb és gazdagabb zenei kínálatra van szükség felismerve a zeneoktatás fontosságát, az értő és igényes közönség kinevelésének elvitathatatlan szükségességét, hogy méltóak lehessünk Kodály Zoltán örökül hagyott szellemiségéhez!

2. Konceptió célja, feladata

2.1. Hagyományörzés

„A zene azért van, hogy általa más legyen az ember”

/Dunkel Norbert/

Városunk zenei történelme és jelen helyzete

1701-ben Nyitra, Pozsony és Trencsén vármegyékből evangélikus vallású jobbágyok költöztek a mai falu helyére. Így éledt újjá a másfél évszázada lakatlanná vált település. A költözéssel hozták magukkal kultúrájukat, hagyományaikat, melyet a családok igyekeztek őrizni. Az ősök leszármazottai hívták életre és alapították meg a szlovák hagyományörző egyesületet. 1987-ben nyílt meg a szlovák tájház, mely összefogással gyűjtötte és folyamatosan gyűjti a régmúlt emlékeit. A Szlovák Tájház 30-dik évfordulójára jelent meg egy gyűjtemény az Oroszlányban gyűjtött szlovák népdalokból. Az évenként augusztusban megrendezésre kerülő falunap a zene és tánc emlékeit eleveníti fel. A tájház gyakran ad otthont óvodásoknak, kisiskolásoknak, ahol régi dalokat, táncokat tanulhatnak az idősektől egy-egy ünnepkörhöz /pl.: húsvét, advent/ kapcsolódva. A Bránicska gyermek táncegyüttes a gyermekdalokat, tánccal ötvözve igyekszik megismertetni és megőrizni. Vezetőjük Bíró Józsefné Jucika, aki évek óta nagy odaadással készíti fel a gyermekeket a fellépésekre. A 2010-11-es tanévben Ocskai Simon vezetésével megalakult 11 ifjú zenésszel a KRIDLÓVKA fűvós gyermekzenekar, az országban egyedülálló kezdeményezésként. Repertoáron szlovák-magyar népzene szerepel. A helyi szlovák rendezvények rendszeres fellépői, de a város programjainak is aktív résztvevői. Az elmúlt években nemcsak a helyi és megyei nemzetiségi rendezvényeken vettek részt, eljutottak országos nemzetiségi programokra is. Pl.: Pálházán Országos Szlovák Napon vettek részt. Rendszeres kapcsolatot ápolnak szlovák testvér településekkel pl.: Kozarovce, Vágsellye. Tagjai jelenlegi és volt zeneiskolások. A zenekar heti rendszerességgel próbál a művészeti iskola Kondor termében.

Másik nemzetiségi együttese városunknak a KALE LULUGYI. A zenekarban orosz-lányi cigányok játszanak, akiknél a zene szeretete és a zene tanulása a hagyomány része, hisz már családi körben kicsi kortól elkezdődik. Családi összejövetelek alkalmával szinte beléjük ivódik a dallamvilág. Generációk óta öröklődik ez a mentalitás. Nem kottából zenélnek, a zenetanuláskor és az énekléskor is hallásukra hagyatkozva tanulnak. Próbára lehetőséget az

OKSZIK biztosít számukra. A hagyományörzés a zenekarban is megfigyelhető, két generáció is együtt muzsikál: apa és fia / Molnár Csaba és Ifj. Molnár Csaba /. Természetes az is, hogy vannak, akik ezt a hagyományt megszakítva a zenetanulást választják. A klasszikus zene dallamvilágán és a magyar népzene felnőve sem felejtik el saját zenéjüket. Visszatérve az együttesbe kamatoztathatják tudásukat, segítséget tudnak nyújtani egy-egy zenei probléma megoldásában. A látványt fokozza az együtteshez tartozó tánccsoport is, mely kerek egészzé teszi a látványt és a hangzást. A város, kulturális rendezvényei szervezésekor számít az együttes megjelenésére. Pl.: Roma-nap, Civileké a ház stb. Megyei és Regionális Fesztiválok, Roma találkozók rendszeres fellépői.

A város szintén népzene népszerűsítő együttese a Bányász Népdalkör. 1989-ben alakult 20 fővel, 2011 óta önálló egyesületként működik. Hetente kétszer tartanak próbát szintén az OKSZIK épületében. A bányász hagyományok mellett, Dunántúl énekes hagyományát ápolják, de szinte az összes tájegység népdalaiból ismernek egy-egy csokorra valót. Jelenleg 12 tagja van, ebből két fő hangszeres /citera/. A népdalkörben mindenki 50 éven felüli. A népdalokat adatközlők eredeti hangzó anyagának meghallgatása után kezdik el tanulni, a kotta csak "vázlat", ami nekik túl sokat nem segít. Gyakran hívnak népzeneészeket, valamint részt vesznek továbbképzéseken. Nem csak a dalokat kell megtanulni, ismerni kell a dialektus sajátosságait, valamint az előadásmódot. Tagokat általában fellépés után szoktak toborozni, akinek tetszik a népdalkör munkája a következő próbán már részt vehet. Megyei, városi rendezvények rendszeres fellépői. E mellett 2 önálló CD felvételük jelent meg, valamint egy pünkösdi népdalokat bemutató cd-felvételre is beválogatták a népdalkört. Többször szerepeltek a Kossuth rádió népzenei műsoraiban. A KÓTA minősítőjén Aranypáva, a Vass Lajos Népzenei versenyen Vass Lajos Kiemelt Nívódíjat kaptak.

A város zenészerető polgárai hívták életre és teremtetek hagyományt a fúvószenekar megalapításával 1945 májusában Rebersák Alfréd vezetésével, 24 fővel. A bányászat elindulásával és fejlődésével megnőtt a zenekar támogatottsága. Létszámuk egyre nőtt, kottatáruk és hangszer állományuk bővült. Próbájuk heti rendszerességgel beindult. A bánya vezetői maximálisan támogatták a kezdeményezést, miszerint a zenekar tagjai munkaidőben is részt vehettek próbákon. A városi rendezvények, bányász és nép programok rendszeres fellépői lettek, hozzátartozott és tartozik mai napig is. E mellett külföldi szereplésekre, fesztiválokra is eljutottak: Szlovákia, Csehország, Ausztria, Skócia, Németország stb. A 70-es évekre már országos hírnévre tett szert a zenekar. 1979-ben Koncertzenekari, majd Örökös Kiváló Együttesi címet szerzett. A sorozatos arany minősítések után 1994-ben Koncert Fesztivál Fúvószenekar, 2002-ben Fesztivál- Fúvós, 2006-ban Koncert Fúvós kategóriában kiemelt arany

minősítést kaptak. A zenekarral történelme folytán több karmester is dolgozott pl.: Fátrai Márton, Kondor Ferenc, Simonics László, Sági Richárd stb. 2014-ben a Filmzene 2.0 koncertjükkel egyik legnagyobb sikert elért koncert sorozatot indítottak el. Két teltházás hangverseny, melyre még nem volt példa. A zenekar kiemelt céljának tekinti a fúvós zene népszerűsítését, külön figyelmet fordítva az utánpótlásra. Számukra több alkalommal mesekoncertet rendezett, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy meg hozza a fiatalság kedvét a zenetanuláshoz. A régi zenészeket lassan felváltotta egy képzett, zenét tanult, kottát olvasni tudó fiatalság az elmúlt évtizedekben. Átlag életkoruk 25-40 év között van. Jelenlegi próbatermük a Bányász Klub és Rendezvényházban van, 45 lelkes zenekari taggal, Román Géza karnagy úr vezetésével.

2014-ben a zenekar „Oroszlányért” díszokleveles kitüntetésben részesült a 70 évnyi tevékenységéért. Ez a város által adható legnagyobb kitüntetés, amit civil szervezet kaphat. 2015-ben „a kultúra területén kifejtett kiemelkedő, áldozatos önzetlen szolgálatért” Kölcsey Ferenc Emlékplakettet” adományozott az oroszlányi Kölcsey Ferenc Művelődési Központ. Hagyomány, hogy az új év elején év nyitó koncerttel köszöntik a város lakosságát. 2018-ban második alkalommal rendeztek a bányász naphoz kötve Nemzetközi Fúvózenekari találkozót.

Hagyományörző csoportok működésének pozitív hatásai

A csoportban töltött, aktív időtöltés a jó nevelés része, melyet gyermekeinknek átadhatunk. Színjátzás, sport, zene, bármelyik jó időtöltés lehet, viszont a zenélés nagyon speciális hatással van ránk. A hangszeres játék segíti a személyiség fejlődését, javítja a memóriát és formálja az esztétikai érzéket. A zenélés egyedi örömrözetet biztosít, ami sokat segít a fejlődő gyermekeknek.

A zenélés, a zenével való foglalkozás javítja a képességeket az összpontosítást, az emlékezést és az intelligenciát

Mára már bizonyított tény, hogy a rendszeres zenélés stimulálja az agyat, segíti a fejlődésben és növeli a teljesítményét. Egyre több bizonyíték létezik arra, hogy a zenészek szervezőkészsége fejlettebb, mint azoké, akik nem játszanak hangszereken. Ha megtanul akár milyen hangszereken játszani, az agynak azokat a területeit serkenti, amik a koncentrációt segítik, amelyek a motorikáért felelnek és állandó készenlétben tartja az emlékezést.

A zenélés segíti a csapatmunkát

Az ember társasági lény. Egész életünkben bizonyos csoportok részeként léteünk – az első a család, aztán az iskola, később a munkahely. A zenekarban való zenélés előfeltételezi a másra

figyelés képességét. A csoportos zenélés hatására megtanulunk együttműködni másokkal, tolerálni más hibáit, empátikusan reagálni más érzelmi állapotára.

A zenélés közösségformáló erő

A fent felsorolt tényeknek köszönhetően a közös zenélés során megtanuljuk meghallani a másik hangszerét, így a másik hangját is. A gondolatok, problémák, érzések megosztása, és az egymásra figyelés hajlama gyakran életre szóló barátságokat eredményez. Az ilyen kapcsolat zenélés és hangszerek nélkül nem alakulhatna ki.

A zenélés türelemre, kitartásra és fegyelemre tanít

Egy zeneszám, klasszikus darab élvezhető előadásához sok gyakorlás, kitartó munka kell. Az eredmény eléréséhez szorgalomra, akaratra és fegyelemre van szükség, ami az élet más területén is hasznos erénynek bizonyul.

A zenélés fejleszti a felelősségérzetet és megtanít gazdálkodni

A hangszerek gondoskodást, állandó karbantartást igényelnek ahhoz, hogy sokáig használhatók legyenek. A szüntelen húrozás, hangolás, takarítás, törölgetés személyessé teszi a kapcsolatot zenész és hangszer között, ezzel pedig erősödik benne a felelősségérzet tárgyai iránt. Nem kell felmérés hozzá, hogy lássuk, a gyermek zenészek milyen szinten szeretik és óvják hangszerüket.

Támogatja az önkifejezést és csökkenti a stresszt

Amikor olyan zenét játszunk, amit szeretünk, azzal saját magunkat is kifejezzük, érzéseinket, hovatartozásunkat, életstílusunkat, ugyanúgy, mint egy festő, aki érzéseit a vászonra viszi fel. Ezek az érzések csökkentik a stresszt és remek terápiás eszközök. A zeneterápia hasznos az autizmusnál, depressziónál és sok mentális betegségénél.

Segít az olvasásban, matematikában és erősíti a légutakat

Többéves elméleti zeneoktatás után a gyermekek javuló tendenciát mutatnak a matematikában és olvasásban is. Fúvós hangszerek esetén a gyermekek megtanulják a helyes légzés technikáját, illetve megerősítik a légzőszerveket is.

2.2. Helyi zenekarok fellépési lehetőségei

Az Oroszlányi Községi Színtér és Könyvtár elsődleges céljai között tartja számon a helyi zenekarok bemutatását Oroszlányban. Több helyi együttesnek próbalehetőséget is biztosít az intézmény. A városban működő csoportok különféle rendezvények alkalmával kapnak fellépési lehetőséget.

Minden év kezdetén az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar tart „Újévi koncertet”, mely folyamatosan nagy sikernek örvend. Ezt követi a farsangi mulatság, Valentin napi gálák sora. Itt elsősorban a táncosok bemutatkozása kerül előtérbe. Cirill táncstúdió Zajác Edina vezetésével, Silhouette balett Csáky Mária vezetésével és a Bakfark Bálint Művészeti Iskola zenészei.

Tavaszonként hagyományosan megrendezésre kerül a „Civileké a ház” programsorozat, melynek már a neve is tükrözi: civil együttesek, csoportok bemutatkozására van lehetőség. A nyitógála, a különféle tematikán alapuló napok és a záró gála mind-mind jó alkalom a városban működő együttesek fellépésére. Szinte minden évben láthatjuk a színpadon az Oroszlányi Bányász Népdalkört, a Szíjj Irma Kamarakórust, a Hébé, a Silhouette balett, a Cirill, a Brányicska, az OKSZÍK gyermek- táncs csoportokat, a Kale Lulugyi, Kridlovka zenekarokat. Fűszerezni szokták a kínálatot a könnyűzenei együttesek, mint pl. Tigroszlán, Silent.

A tánc világnapja alkalmából minden évben – felváltva - nagyszabású előadással készül a Hébé és a Silhouette balett a bemutatkozásra.

Májusban Oroszlány Sztár elnevezésű többfordulós tehetségkutató versenyt tartunk, ahol a tehetséges és kevésbé tehetséges személyek, csapatok bemutatkozására van lehetőség. Ez a rendezvény nagyon jó alkalom arra, hogy a tehetséges csapatokat felfedezzük és a városban bemutatkozási lehetőségekkel segítsük munkájukat.

A nyár folyamán „Zenés nyári esték” keretében szoktak fellépi helyi zenekaraink az ügynévezett „nagy sztárok” előzenekaraként.

Bányásznapon a fúvószenekari találkozó mellett, mindig felkérünk 2-3 helyi előadót is, mellyel ízelítőt adhatunk a helyi zenei palettából.

Az adventi rendezvénysorozat összeállításakor is elsődleges szempont, hogy minden nap legyen helyi csoportnak, együttesnek fellépési lehetősége Oroszlányon.

A könnyűzenei együttesek számára alkalmasnak bizonyul az OKSZÍK aulájában tartott „Bulizóna” elnevezésű program. Itt a rock zenekaroktól a rapig minden stílus bemutatkozott már. Nagy igény van a városban ilyen jellegű szórakozási lehetőségre is.

A különböző civil szervezetek megmozdulásainak is nagyon sokszor szerves részét képezik a helyi előadók műsorai. A nagyobb civil csoportokat említve: Oroszlány Barátainak Köre, Rákóczi Szövetség Oroszlányi Szervezete, Falu hagyományőrző- és kulturális Egyesület – saját „speciális” programjaikon, oda illő helyi előadóknak adnak szereplési, megismerési lehetőséget.

A városi ünnepeken is igyekszünk a helyi fellépőknek szereplési lehetőséget biztosítani, összehangolva az adott alkalommal.

2.3. Utánpótlás

Oroszlány város zenei életének alakulását nagyban befolyásolta és befolyásolja, hogy az 1950-es évektől kezdve gyors fejlődésnek indult a város. Az ország minden részéről a munkahely reményében idetelepült különböző emberek magukkal hozták saját szülőhelyük kultúráját. Ez a zenei sokszínűség alapvetően befolyásolja a feladatok és célok megfogalmazását valamint azok elérését.

A városra jellemző kulturális, zenei sokszínűség megőrzése csak abban az esetben lehetséges, ha azok az előadók, akik jelenleg is aktívan működnek, tovább tudják folytatni munkájukat és tovább tudják adni tudásukat. **A koncepció egyik kiemelt feladata, hogy a városban zenével aktívan foglalkozó bármely korosztályú és bármely stílusú zenekarok, kórusok, zenei csoportok, egyéni előadók számára segítséget nyújtson saját utánpótlásuk kineveléséhez.** A megfelelő utánpótlásképzés nélkül, a zenét művelő emberek köre egyre csak szűkül, ami magával hozza a közönség számának csökkenését is.

A zenei csoportok, szólisták utánpótlásának nevelésére több lehetőség is mutatkozik. Az ifjabb korosztály számára a városban működő oktatási intézmények, de elsősorban a Bakfark Bálint Alapfokú Művészeti Iskola nyújthat megoldást.

Az intézményben 1960-as megalakulása óta több mint 4000 zenét tanulni akaró fiatal fordult meg. Az elmúlt több mint fél évszázadban a jelenleg is működő városi zenekarok, énekarok tagságának túlnyomó többsége ebben az iskolában sajátította el tudását, amely lehetővé tette, hogy zenekarban hangszeren játszhasson, kórusban énekeljen. Országosan és nemzetközileg is ismert művészek sorát nevelte ki az iskola, akik a város zenei életében most is meghatározó szereppel bírnak. Az intézmény alapvető feladata az oktatást meghatározó jogszabályok alapján elsősorban a klasszikus zene oktatása, de az itt tanító tanárok mindig nyitottak voltak egyéb zenei stílusok irányába is. Próbálja a kor követelményeit befogadni, pedagógiai programjában a település és az itt élők igényeit lehetősége szerint megfogalmazni és kiszolgálni. **Fontos az**

egymástól alapvetően eltérő stílusú zenekarok, zenei formációk egymással való megismertetése, lehetőség és igény szerinti közös fellépése. A zeneiskola teret próbál adni ehhez a város közművelődési intézményeivel együtt.

A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei és feladatai közé tartozik a zenei képességek fejlesztése a zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése. A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartása, kreativitás kialakítása. Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása, zenei műszavak és jelentésük megismertetése, a zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése. A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése, az értékes zene megszerettetése, a növendékek zenei ízlésének formálása. A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés, a társművészetek iránti nyitottság kialakítása. A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben. Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein, az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés. A zeneoktatás feladatai és céljai között kiemelkedő jelentőséggel bír a személyiség fejlesztése. A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A zenetanítás során kifejezetten előnyt jelent a gyermekekkel egyénileg, illetve kis létszámú csoportban való foglalkozás.

A város zenei életében fontos szempont a közösségfejlesztés. A közösség fejlesztésére a zeneoktatás keretében a kamarazenei és zenekari foglalkozásokon van lehetőség. A zeneiskolákban a hangszeres órák többségére egyénileg járnak a tanulók. Fontos kialakítani zenélő közösségeket, ahol az együttes muzsikálás mellett egymást is jobban megismerhetik. A közös muzsikálás fejleszti az egymásra figyelmet, a megértést, az alkalmazkodó készséget, hiszen a különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös eredményt elérni, ha az ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulókra. Kisebb csoportokban is érvényesül ez a hatás, de a különböző zenekarokban még hatásosabban fejlődik a növendékek közösségi tudata. A közös általában hetenként tartott próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők saját zeneiskolájukhoz, zenekarukhoz, együttesükhöz tartoznak. Azokon a hangversenyeken, ahol zenekar, vagy kamaraegyüttes tagjaként léphetnek fel, átélhetik azt az élményt, hogy valamit közösen hoznak létre, amiben minden egyes

szereplőnek része van és csak együtt, közösen tudják megszólaltatni a zeneművet. A befelé forduló, gátlásos gyermekeknek nagy lehetőség a zenekari játék, hiszen így anélkül lehet egy produkció résztvevője, hogy a figyelem kizárólagosan rá koncentrálódna.

Természetesen nem minden hangszeres oktatásban résztvevő fiatal lesz tevékeny résztvevője akár zenekari, vagy kórustagként a város zenei életének, de sokkal nagyobb az esély rá, hogy később közönségként viszontláthassuk zenei rendezvényeken. **Iskolai és egyéb városi rendezvényeken (hangversenyek, nyílt napok, hangszerbemutatók) szeretné az intézmény megismertetni az ott folyó munkát, bevonzani új növendékeket, ezzel is erősítve a település zenei életének utánpótlását.**

A koncepció tervei közt szerepel olyan közös zenei rendezvény megtartása is, amely a különböző stílusok egyidejű színpadra állításával bizonyítaná a sokszínűség pozitív hatásait.

A település zenei koncepciójának kialakítását egyeztető megbeszéléseken igényként, valamint a jelenkor zenei igényeinek kielégítését szorgalmazva, felmerült az énekoktatás intézményi kereteken belül való megoldásának kérdése. A Bakfark Bálint Alapfokú Művészeti Iskola középtávú tervei között szerepel a magánének képzés elindítása, de ehhez az iskola fenntartójának támogatása és az intézmény lehetőségeinek bővítése szükséges. Az esetleges énekoktatás beindítása a városban működő kórusok, népdalkörök utánpótlásának nevelésén kívül az egyéni énekes előadók számára is lehetőséggel bírna tudásuk gyarapítására. Az igények ismerete, felmérése alapján várhatóan több fiatal választaná ezt a lehetőséget. Egy szakképzett énektanár jelenléte nem csak a gyerekek, de a felnőtt korosztály számára is lehetőséget adna az énektanulásra.

A felnőtt korosztály képzésére, utánpótlásbázisuk kiépítésére, mint a városi zenei csoportok leendő tagjaira, a meglévő csoportok, zenekarok, kórusok segítségével is szükség van. A szakmailag magas színvonalon, eredményesen működő zenei formációk saját tevékenységüket állíthatják követendő példaként a leendő tagság elé. Lehetőségeik szerint próbálják működésüket nyitottabbá tenni, betekintést engedni az érdeklődőknek a zenekarokban, kórusokban folyó munkába. Nyílt próbák tartásával tudják az érdeklődő leendő tagság figyelmét felhívni magukra. **A nyílt próbák, műhelymunkák** nem csak a meglévő csoportok utánpótlásának biztosításában nyújthat segítséget, de ötletekkel, tudásátadással segíthetik az új, induló csoportokat is. A már meglévő, magas szinten muzsikáló zenekarok tapasztalataik átadásával, nagyon sokat tudnak segíteni egy pályájukat most kezdő csapatnak, nem csak szakmai, de menedzselési, szervezési kérdésekben is.

2.4. Tehetséggondozás

A tehetséggondozó programok elsősorban nem tantárgyi ismeretekről szólnak, hanem valóban „gazdagítás” a cél, a résztvevők egy kiemelt témával foglalkoznak igen elmélyülten melyben adottságaikat kamatoztatni tudják, sikerélményhez és örömhöz juttatva ezzel önmagukat valamint környezetüket. A kiemelt téma ebben az esetben a zene, ami mint fogalmában, mint tartalmában egyidős az emberiséggel. A tehetséggondozás első színtere a tanítási óra, ahol a tanárok arra törekednek, hogy a tehetségesekkel differenciáltan foglalkozzanak, minden más forma kiegészítője a tehetséggondozásnak. Az individualizáció az, amellyel a tehetséggondozást jelentősen segíteni lehet. Magyarországon a „tehetségbarát társadalom” fogalma a 20. század utolsó évtizedeiben terjedt el, abból a megfontolásból, hogy célzottan és szakmai támogatással segíteni tudjuk a tehetséges gyermekek illetve fiatalok kibontakoztatását és fejlesztését. Ennek meghatározó intézményi bázisai lehetnek, a Bakfark Bálint Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar működését segítő Bányász Hagyományőrző Egyesület. **Ezen intézmények jövőbeni szoros együttműködése egy élményközpontú zeneoktatást hozna létre, elsősorban a fúvós és ütős hangszeroktatásban, összekötve egy kidolgozott ösztöndíj rendszerrel, mely arra hivatott, hogy a zenét tanulni akaró, és ehhez tehetséget mutató fiatalok tanulási és fellépési lehetőségeit nagymértékben gyarapítva, a megszokottnál színvonalasabb lehetőségeket biztosítson.**

A sokszor száraz zeneelméleti ismeretanyag tanulása mellett, **az éneklés élményére, az aktív zenélésre és a zenei befogadásra kell helyezni a hangsúlyt. Rendkívül fontos, hogy a zenetanulás örömforrássá, igazi közösségi élménnyé váljon! Énekórák keretében megérthető, szórakozva tanítóélő koncertekkel, előadásokkal kell szerethetővé, élvezhetőbbé tenni a zenét,** hogy észrevétlenül és kényszerűséget nélkülözve közeledjen a jövő generációja a művészetek, és azon belül a zene, az igényes zene felé. A fiatalokra nagy hatással van a populáris zene, de nyitottak másra is. Segíteni kell őket eligazodni ebben a színes kavalkádban, meg kell őket tanítani a zene befogadására: más hozzáállást kíván a koncertteremben szimfonikus vagy fúvószenekart hallgatni, vagy szórakozás közben popzenét hallgatni. Jó, ha műfaji határoktól függetlenül felismerik az értékeket. **A jó zenetanárnak tudnia kell, hogy a gyerekek mit hallgatnak és milyen zenei tevékenységeket végeznek szabadidejükben. Ne legyen szakadék aközött, amit tanulnak, és amivel maguktól foglalkoznak.** A klasszikus művekkel az iskolán kívül szinte egyáltalán nem találkoznak a

gyerekek, ezért ez a tananyag hangsúlyos részét kell képezze, de törekedni kell az élőzenei élményekre. Remélhető, hogy ezzel a lehetőséggel fognak élni a szülők és az iskolák is.

2.5. Programszervezés

Oroszlány város zenei életét minden abban részt vevő intézmény és szervezet igyekszik minél színesebbé tenni a különféle stílusok felsorakoztatásával. Szerencsére városunkban sokféle együttes működik, így van miből meríteni a szervezéséskor.

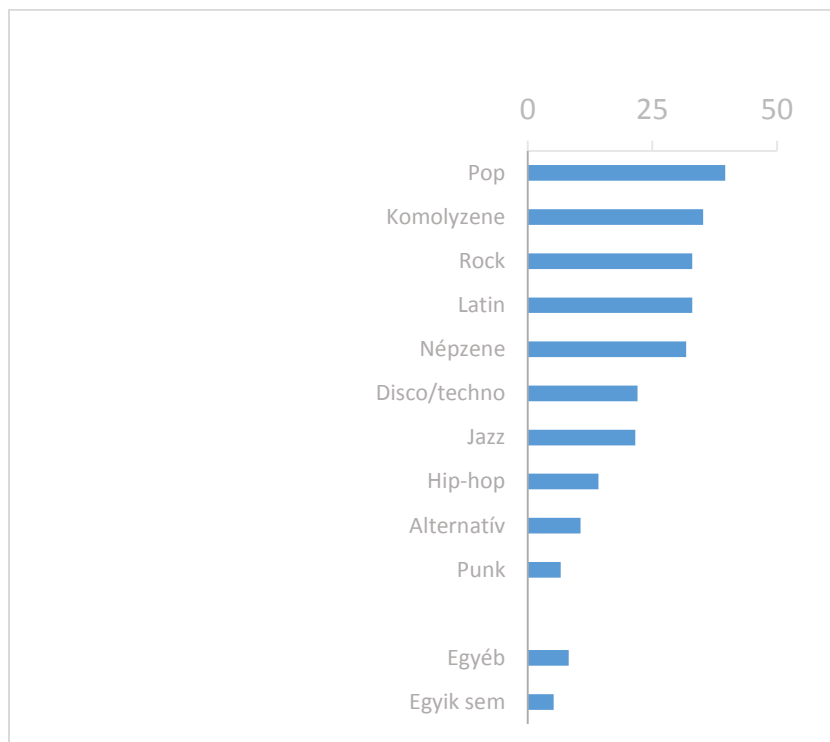
Ha figyelmesen követjük az Oroszlányon működő csoportokat, láthatjuk, hogy a népdalkörből kezdve a kamarakóruson át a vegyeskarig, a szóló rap énekestől az együttesen keresztül a rock zenekarig, a fúvószenekartól a jazzig minden műfajban találunk művelőket. A táncot sem szabad elfelejtenünk, mely szervesen kapcsolódik a zenei élethez.

Oroszlány Önkormányzata 2018-ban felmérést végzett a város lakóinak médiahasználati szokásairól, s ebbe a kérdőívbe – éppen a zenei koncepció készítése miatt – bekerült néhány, a város lakóinak zenei ízlését és igényét kutató kérdés is.

A helyi (nem csak zenei) programokat illetően a színház valamint a koncertek iránt mutatnak legnagyobb érdeklődést a helyi lakosok. A nők körében a színház még nagyobb relevanciával bír (58%), míg a férfiak sport napokon vennének részt szívesebben (42%). A 30-as és 40-es korosztályt a sport napokkal (46%), valamint a gyermek programokkal (47%) és borfesztivállal (43%) lehet inkább megfogni. A diplomások átlag feletti affinitást mutatnak a komoly zenei és könnyű zenei koncertek iránt (44% és 60%), a színház valamint borfesztiválok iránt (71% és 43%). Ez utóbbi a vállalkozói réteg érdeklődését is felkelti (64%). Az alkalmazottak átlagosnál gyakrabban említették a filmvetítést (46%), míg a tanulók a könnyű zenei koncerteket (78%).

Zenei ízlés tekintetében megoszlanak a vélemények, de a rock és pop tekinthető legközkedveltebb könnyűzenei műfajnak. A nők a komolyzenét átlagosnál gyakrabban jelölték (44%). A legfiatalabbak körében nagyobb népszerűsége tesz szert a disco (37%), míg a 30-49 évesek inkább rock-ot (46%) vagy jazz-t hallgatnának (30%) az átlagosnál nagyobb arányban.

Milyen zenei stílusokat kedvel? Jelölje meg, amelyiket szívesen hallgatná egy városi rendezvény, koncert keretében is! (N=500 | Bázis: Teljes minta)



Oroszlány lakosságának zenei ízlése tehát rétegekre bomlik. Nem csak a kutatás, de a szervezők tapasztalatai alapján is legjobban a rock zenét kedveli a város lakossága, mely egy-egy rockzenei koncertkor alátámasztásra is kerül.

A többi zenei stílusra is van sok fogékony ember, melyek kiszolgálása szintén a város feladata. Ezen alkalmakra inkább a zártabb, kisebb helyek adnak megfelelő helyszínt. Általában ezekhez a családi légkör is kell hogy társuljon.

Programszervezéskor tudatosan kell készülni a célközönség megszólítására, a megfelelő helyszín és légkör megteremtésére.

Nagyon fontos a város intézményeivel és civil szervezeteivel való folyamatos és szoros kapcsolattartás. A Hunyadi Mátyás Általános Iskola, a József Attila Általános Iskola már a tanév kezdetekor egyeztet az OKSZÍK-kal, hogy a következő éves munkatervüket ütköztetésmentesen tudják elkészíteni. Rugalmas partner ebben a Hamvas Béla Gimnázium is és Oroszlány Város Óvodáival is nagyon jó a városi programszervező intézmény kapcsolata. Ezért az OKSZÍK a nagyobb programütköztetéseket elkerülte az utóbbi években. Erre folyamatosan törekszik is, hiszen közös cél, hogy a városban tevékenykedő együttesek helyileg bemutatkozhatnak minden érdeklődő előtt.

Továbbra is cél kell, hogy legyen a már hagyományos rendezvények megtartása, ahol a helyi előadók bemutatkozhatnak.

Egy „**Muzsikáljon mindenki, aki oroszlányi**” koncert megszervezése esetén minden, oroszlányon élő, működő együttes, énekkar, népdalkör stb szerepelhetne. Ez a nagyszabású koncert mutatná meg igazán, hányan is foglalkoznak a városban zenével, zenéléssel, énekléssel, ráadásul egymás kisebb méretű közönségét felvonultatva igazi ökonomikus koncertet élvezhetne a város lakossága.

3. Összegzés

A koncepció megalkotásának elsődleges célja a város zenei csoportjainak, zenekarainak, kórusainak zökkenőmentes működéséhez való segítségnyújtás. Fontosnak tartjuk a zenei kapcsolatok bővítését városunkon belül, de Oroszlány testvérvárosi kapcsolatai révén, lakóhelyünkön kívül is. Közös rendezvények, szakmai konzultációk segítségével lehetőség nyílhat olyan nagyszabású, széles körű érdeklődést kiváltó rendezvény megszervezésére, mint a Zene Világnapi városi „Ökumenikus hangverseny”, ahol szeretnénk egy színpadra állítani kortól, stílustól, hangszer-összeállítástól független zenei csoportokat, zenekarokat, kórusokat, egyéni előadókat. Ezt a rendezvényt 2-3 évente ismételve, hagyománykialakító szándékkal szeretnénk útjára indítani, bízva abban, hogy sikerül városunk zenét művelő és a zenét ”csak” kedvelő lakóit még közelebb hozni egymáshoz.